ТӨВ АЙМАГ ДАХЬ

ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ТАЙЛАН

ТӨСВИЙН ШУУД ЗАХИРАГЧ

АУДИТЫН КОД: ТӨА-2026/158/НА-СТА-ТШЗ

ТӨВ АЙМГИЙН БОРНУУР СУМЫН ЗАСАГ ДАРГЫН ТАМГЫН ГАЗРЫН 2025 ОНЫ САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛД ХИЙСЭН АУДИТЫН ХУРААНГУЙ ТАЙЛАН

Зуунмод 2026 он

Аудитын газрын дарга, тэргүүлэх аудитор Ц.Хишигжаргал

Утас: 70272582 Цахим хаяг: khishigjargalts@audit.gov.mn

Аудитын менежер О.Амаржаргал

Утас: 70273463 Цахим хаяг: amarjargalo@audit.gov.mn

Аудитор Д.Бямбасүрэн

Утас: 70272248 Цахим хаяг: byambasurend@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дараах хаягаар авна уу. Цахим хаяг: www.open.audit.mn

Нэг. Хараат бус аудиторын дүгнэлт

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

ТӨВ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

41100, Төв аймаг, Зуунмод сум
Утас: 70272582, Цахим шуудан: tuv@audit.gov.mn
Цахим хаяг: www.audit.mn

2026.02.25 № 01/119
танай ______________-ны № ______________-т

ТӨВ АЙМГИЙН БОРНУУР СУМЫН
ЗАСАГ ДАРГЫН ТАМГЫН ГАЗРЫН
ДАРГА Т.ӨЛЗИЙБУЯН ТАНАА

Хязгаарлалттай дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Төв аймгийн Борнуур сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бидний үзэж байгаагаар Хязгаарлалттай санал дүгнэлтийн үндэслэл хэсэгт тайлбарласан зүйлсийн үр нөлөөг эс тооцвол Төв аймгийн Борнуур сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, тайлант жилийн эцсээрх тэдгээрийн санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу бүхий л материаллаг байдлын үүднээс үнэн зөв толилуулсан байна.

Хязгаарлалттай санал дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Тус байгууллага тайлант онд 726.0 мянган төгрөгийн ХХОАТ суутгаагүй, Засаг даргын нөөц хөрөнгөнөөс гарын бэлгэд 320.0 мянган төгрөг, засмал замын дугуйн уралдаанд оролцох тамирчдын тэмцээний зардалд 6,000.0 мянган төгрөг, Засаг даргын захирамжаар цагаан сар үзэсгэлэн, Алтан намар үзэсгэлэнд оролцсон хүмүүсийн хүнс болон бусад зардалд 2,384.5 мянган төгрөг тус тус зарцуулж, 39,214.9 мянган төгрөгийн шатахууны тооцоог бодоогүй зэрэг зөрчлүүд нь бидний тогтоосон материаллаг байдлын түвшнээс давсан бөгөөд дангаар буюу нийт дүнгээрээ санхүүгийн тайланд материаллаг нөлөөтэй боловч өргөн тархаагүй байна.

Төсвийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.5-д "Хариуцлагатай байх" энэ хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д "төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах", Хувь хүний орлогын албан татварын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3-д "Албан татвар төлөгчийн дараах орлогод албан татвар ногдоно", Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1.5-т "төсвийн болон байгууллагын хөрөнгөөр бэлэг дурсгалын зүйл худалдан авах", Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.3-т "Нягтлан бодох бүртгэлийн мэдээлэл боловсруулах ажиллагааг дараах дараалаар гүйцэтгэнэ", энэ хуулийн 18 дугаар зүйлийн 18.1-д "Нягтлан бодох бүртгэлийг удирдан зохион байгуулах үүргийг аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага хүлээнэ", гэсэн заалттай нийцээгүй

41?6020301

бөгөөд санхүүгийн тайлагналын "тохиолдсон байх", "нийцсэн бөгөөд зохистой байх" батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Асуудлыг онцлон тэмдэглэсэн хэсэг

Төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 8 хөтөлбөрийн 18 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр 1,366,384.3 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсвөөс төлөвлөж, гүйцэтгэлээр 1,242,831.8 мянган төгрөг буюу 123,552.5 мянган төгрөгөөр дутуу санхүүжүүлсэн байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Төв аймгийн Борнуур сумын Засаг даргын Тамгын газрын гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг 3 зорилт, хэрэгжүүлэх 28 арга хэмжээтэй баталсан ч хэрэгжилтийг дүгнээгүй байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Ц.ХИШИГЖАРГАЛ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/төгрөгөөр/

№	Дансны код	Дансны нэр, төрөл	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**1**	**1.1 ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**114,546,084.54**	**177,556,034.54**
2	**33**	**1.1.3 АВЛАГА**	**19,758,000.00**	**0**
3	33500	Бусад авлага	19,758,000.00	0
4	33520	Хувь хүмүүсээс авах авлага	19,758,000.00	0
5	**35**	**1.1.5 БАРАА МАТЕРИАЛ**	**94,788,084.54**	**177,556,034.54**
6	35100	Түүхий эд материал	235,140.00	235,140.00
7	35110	Тусгай зориулалттай материал	235,140.00	235,140.00
8	35400	Хангамжийн материал	94,552,944.54	157,562,894.54
9	35410	Бичиг хэргийн материал	49,000.00	304,500.00
10	35420	Аж ахуйн материал	80,966,444.54	120,591,894.54
11	35430	Сэлбэг хэрэгсэл	0	12,329,000.00
12	35470	Бусад хангамжийн материал	13,537,500.00	24,337,500.00
13	35600	Мал амьтад	0	19,758,000.00
14	**2**	**1.2 ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**7,004,883,532.30**	**11,456,677,810.38**
15	**39**	**1.2.2 ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	**7,004,883,532.30**	**11,456,677,810.38**
16	39200	Биет хөрөнгө	5,572,967,532.30	10,016,705,810.38
17	39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	676,004,488.39	765,870,593.39
18	39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-250,111,372.88	-608,325,152.96
19	39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	916,336,338.00	1,250,440,718.13
20	39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-219,187,996.52	-320,443,249.82
21	39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	149,367,563.00	178,111,524.93
22	39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-92,018,070.03	-105,729,432.07
23	39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	109,938,068.48	112,863,068.48
24	39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-72,480,023.86	-80,637,168.74
25	39209	Зам, гүүрийн байгууламж	1,516,665,109.00	8,474,665,109.00
26	39210	Хуримтлагдсан элэгдэл	-106,967,082.37	-2,425,887,090.49
27	39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	5,002,404,989.50	5,210,151,886.50
28	39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-2,056,984,478.41	-2,434,374,995.97
29	39300	Биет бус хөрөнгө	1,431,916,000.00	1,439,972,000.00
30	39301	Програм хангамж	1,150,000.00	1,150,000.00
31	39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-1,150,000.00	-1,150,000.00
32	39303	Бусад биет бус хөрөнгө	1,431,916,000.00	1,439,972,000.00
33	**3**	**1 НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН 3=1+2**	**7,119,429,616.84**	**11,634,233,844.92**
34	**5**	**2.2 ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**7,119,429,616.84**	**11,634,233,844.92**
35	**51**	**2.2.1 Засгийн газрын хувь оролцоо**	**7,119,429,616.84**	**11,634,233,844.92**
36	51100	Засгийн газрын оруулсан капитал	1,451,938,176.48	0
37	511002	Орон нутгийн төсвийн оруулсан хөрөнгө	1,451,938,176.48	0
38	51101	Өмч /төрийн/ /ТӨҮГ/	0	1,451,938,176.48
39	51200	Хуримтлагдсан үр дүн	5,492,602,707.07	10,007,443,435.15
40	51210	Өмнөх үеийн үр дүн	3,306,630,988.47	5,492,639,207.07
41	51220	Тайлант үеийн үр дүн	2,185,971,718.60	4,514,804,228.08
42	51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	174,888,733.29	174,852,233.29
43	**6**	**2 ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН 6=4+5**	**7,119,429,616.84**	**11,634,233,844.92**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

/төгрөгөөр/

№	Дансны код	Дансны нэр, төрөл	Өмнөх он	Тайлант он
1	**I**	**1.1.1 ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН**	**3,904,222,141.50**	**6,744,654,032.14**
2	**12**	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**2,288,675,540.00**	**6,744,654,032.14**
3	**120**	**Нийтлэг татварын бус орлого**	**2,288,675,540.00**	**5,457,335,039.06**
4	120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	2,245,628,616.00	5,457,335,039.06
5	120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	43,046,924.00	0
6	**122**	**Тусламжийн орлого**	**0**	**1,287,318,993.08**
7	**1221**	**Хандив тусламж /дотоод/**	**0**	**1,287,318,993.08**
8	12211	Харъяа төрийн сангаас төсвийн байгууллагад олгосон санхүүжилт, шилжүүлгийн орлого	0	1,147,836,607.18
9	122111	Урсгал санхүүжилтийн орлого\\	0	1,147,836,607.18
10	**12213**	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	**0**	**139,482,385.90**
11	122133	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	0	91,881,361.90
12	122134	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	0	47,601,024.00
13	122001	Бусад хандив тусламж /дотоод/	0	0
14	**13**	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**1,615,546,601.50**	**0**
15	**1311**	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	**489,580,901.50**	**0**
16	131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	489,580,901.50	0
17	**1320**	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	**1,125,965,700.00**	**0**
18	132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	1,125,965,700.00	0
19	**II**	**1.1.2 ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**1,682,835,754.74**	**2,229,299,804.00**
20	**21**	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**1,682,835,754.74**	**2,179,907,804.00**
21	**210**	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**1,593,553,421.27**	**2,072,629,144.00**
22	**2101**	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**688,561,530.28**	**778,807,374.80**
23	210101	Үндсэн цалин	367,884,239.98	409,564,461.34
24	210102	Нэмэгдэл	302,836,540.30	349,791,188.46
25	210104	Урамшуулал	17,840,750.00	19,451,725.00
26	**2102**	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**85,496,654.31**	**93,691,925.15**
27	210201	Тэтгэврийн даатгалын зардал	58,451,032.93	64,182,574.27
28	210202	Тэтгэмжийн даатгалын зардал	6,866,032.19	7,449,834.81
29	210203	ҮОМШӨ-ний даатгалын зардал	3,432,411.02	3,699,836.44
30	210204	Ажилгүйдлийн даатгалын зардал	3,345,695.61	3,652,148.50
31	210205	Эрүүл мэндийн даатгалын зардал	13,401,482.56	14,707,531.13
32	**2103**	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**66,548,673.94**	**60,932,875.13**
33	210301	Гэрэл, цахилгаан	6,636,536.67	12,128,175.13
34	210302	Түлш, халаалт	55,112,137.27	44,804,700.00
35	210303	Цэвэр, бохир ус	4,800,000.00	4,000,000.00
36	**2104**	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**58,698,234.73**	**28,476,938.00**
37	210401	Бичиг хэрэг	2,915,950.00	2,120,850.00
38	210402	Тээвэр, шатахуун	24,452,974.00	15,604,268.00
39	210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,213,050.00	2,191,350.00
40	210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	18,000,000.00	6,062,970.00
41	210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	0	2,497,500.00
42	210408	Бараа материал акталсны зардал	11,116,260.73	0
43	**2105**	**Нормативт зардал**	**1,000,000.00**	**750,000.00**
44	210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,000,000.00	750,000.00

45	**2106**	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**0**	**15,751,000.00**
46	210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	0	13,614,000.00
47	210604	Урсгал засвар	0	2,137,000.00
48	**2107**	**Томилолт, зочны зардал**	**6,276,600.00**	**3,995,000.00**
49	210702	Дотоод албан томилолт	6,276,600.00	3,995,000.00
50	**2108**	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**68,141,083.50**	**3,079,874.00**
51	210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	63,793,027.50	0
52	210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,008,000.00	0
53	210803	Даатгалын үйлчилгээ	720,000.00	267,300.00
54	210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	734,106.00	448,618.00
55	210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	700,000.00	110,000.00
56	210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	785,950.00	0
57	210807	Газрын төлбөр	400,000.00	2,253,956.00
58	**2109**	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**618,830,644.51**	**1,087,144,156.92**
59	210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	148,272,999.00	65,861,096.00
60	210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	470,557,645.51	1,021,283,060.92
61	**212**	**ТАТААС**	**0**	**41,543,604.00**
62	**2122**	**Хувийн хэвшлийн байгууллагад олгох татаас**	**0**	**41,543,604.00**
63	212201	Хувийн хэвшлийн байгууллагад олгох татаас	0	41,543,604.00
64	**213**	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**89,282,333.47**	**65,735,056.00**
65	**2132**	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**29,548,761.50**	**65,735,056.00**
66	213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	5,359,200.00	58,275,056.00
67	213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	22,218,961.50	7,260,000.00
68	213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,970,600.00	200,000.00
69	2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	59,733,571.97	0
70	213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	52,602,931.78	0
71	213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	7,130,640.19	0
72	**22**	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**0**	**49,392,000.00**
73	**2200**	**Дотоод эх үүсвэрээр**	**0**	**49,392,000.00**
74	221001	Их засвар	0	49,392,000.00
75	**III**	**1.1 ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)**	**2,221,386,386.76**	**4,515,354,228.14**
76	**V**	**1.2.2 ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН**	**35,414,668.16**	**550,000.06**
77	225001	Үндсэн хөрөнгө, бараа материал худалдсаны гарз	35,414,668.16	550,000.06
78	**VII**	**1.2 ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (VII)=(IV)-(V)**	**-35,414,668.16**	**-550,000.06**
79	**VI**	**1 ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(VII)**	**2,185,971,718.60**	**4,514,804,228.08**

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/төгрөгөөр/

№	Дансны код	Дансны нэр, төрөл	Өмнөх он	Тайлант он
1	**I**	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН**	**1,615,546,601.50**	**1,287,318,993.08**
2	**12**	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**0**	**1,287,318,993.08**
3	**122**	**Тусламжийн орлого**	**0**	**1,287,318,993.08**
4	**1221**	**Хандив тусламж /дотоод/**	**0**	**1,287,318,993.08**
5	12211	Харъяа төрийн сангаас төсвийн байгууллагад олгосон санхүүжилт, шилжүүлгийн орлого	0	1,147,836,607.18
6	122111	Урсгал санхүүжилтийн орлого\\	0	1,147,836,607.18
7	12213	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	0	139,482,385.90
8	122133	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	0	93,516,907.90
9	122134	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	0	36,252,051.00
10	122135	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	0	9,713,427.00
11	**13**	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**1,615,546,601.50**	**0**
12	**1311**	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	**489,580,901.50**	**0**
13	131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	489,580,901.50	0
14	**1320**	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	**1,125,965,700.00**	**0**
15	132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	1,125,965,700.00	0
16	**II**	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**1,170,278,464.50**	**1,209,312,993.08**
17	**21**	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**1,170,278,464.50**	**1,209,312,993.08**
18	**210**	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**1,080,996,131.03**	**1,102,034,333.08**
19	**2101**	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**688,561,530.28**	**778,807,374.80**
20	210101	Үндсэн цалин	368,744,627.26	409,564,461.34
21	210102	Нэмэгдэл	301,976,153.02	349,791,188.46
22	210104	Урамшуулал	17,840,750.00	19,451,725.00
23	**2102**	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**85,496,654.31**	**93,691,925.15**
24	210201	Тэтгэврийн даатгалын зардал	58,451,032.93	64,182,574.27
25	210202	Тэтгэмжийн даатгалын зардал	6,866,032.19	7,449,834.81
26	210203	ҮОМШӨ-ний даатгалын зардал	3,432,411.02	3,699,836.44
27	210204	Ажилгүйдлийн даатгалын зардал	3,345,695.61	3,652,148.50
28	210205	Эрүүл мэндийн даатгалын зардал	13,401,482.56	14,707,531.13
29	**2103**	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**65,662,673.94**	**60,932,875.13**
30	210301	Гэрэл, цахилгаан	6,900,536.67	12,128,175.13
31	210302	Түлш, халаалт	53,962,137.27	44,804,700.00
32	210303	Цэвэр, бохир ус	4,800,000.00	4,000,000.00
33	**2104**	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**46,507,640.00**	**30,079,014.00**
34	210401	Бичиг хэрэг	2,649,950.00	3,356,350.00
35	210402	Тээвэр, шатахуун	23,644,640.00	16,474,924.00
36	210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,213,050.00	2,324,350.00
37	210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	18,000,000.00	7,923,390.00
38	**2105**	**Нормативт зардал**	**1,000,000.00**	**750,000.00**
39	210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,000,000.00	750,000.00
40	**2106**	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**12,420,000.00**	**24,662,000.00**
41	210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	2,420,000.00	19,900,000.00
42	210604	Урсгал засвар	10,000,000.00	4,762,000.00
43	**2107**	**Томилолт, зочны зардал**	**6,276,600.00**	**3,995,000.00**
44	210702	Дотоод албан томилолт	6,276,600.00	3,995,000.00
45	**2108**	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**83,639,383.50**	**3,079,874.00**

46	210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	76,899,327.50	0
47	210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,008,000.00	0
48	210803	Даатгалын үйлчилгээ	720,000.00	267,300.00
49	210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	734,106.00	448,618.00
50	210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	700,000.00	110,000.00
51	210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	3,177,950.00	0
52	210807	Газрын төлбөр	400,000.00	2,253,956.00
53	**2109**	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**91,431,649.00**	**106,036,270.00**
54	210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	91,431,649.00	106,036,270.00
55	**212**	**ТАТААС**	**0**	**41,543,604.00**
56	**2122**	**Хувийн хэвшлийн байгууллагад олгох татаас**	**0**	**41,543,604.00**
57	212201	Хувийн хэвшлийн байгууллагад олгох татаас	0	41,543,604.00
58	**213**	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**89,282,333.47**	**65,735,056.00**
59	**2132**	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**29,548,761.50**	**65,735,056.00**
60	213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	27,578,161.50	58,275,056.00
61	213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	0	7,260,000.00
62	213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,970,600.00	200,000.00
63	**2134**	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	**59,733,571.97**	**0**
64	213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	52,602,931.78	0
65	213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	7,130,640.19	0
66	**III**	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)**	**445,268,137.00**	**78,006,000.00**
67	**V**	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН**	**445,268,137.00**	**78,006,000.00**
68	**22**	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**445,268,137.00**	**78,006,000.00**
69	**2200**	**Дотоод эх үүсвэрээр**	**445,268,137.00**	**78,006,000.00**
70	221001	Их засвар	0	47,614,000.00
71	222001	Тоног төхөөрөмж	60,859,800.00	15,392,000.00
72	223001	Бусад хөрөнгө	38,540,650.00	15,000,000.00
73	225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	345,867,687.00	0
74	**VI**	**1.1.2 ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)**	**-445,268,137.00**	**-78,006,000.00**

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/төгрөгөөр/

№	Дансны код	Дансны нэр, төрөл	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан үр дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
1	**1**	**2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**1,451,938,176.48**	**174,888,733.29**	**3,198,788,350.93**	**4,825,615,260.70**
2	2	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0	0	107,842,637.54	107,842,637.54
3	3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	1,451,938,176.48	174,888,733.29	3,306,630,988.47	4,933,457,898.24
4	9	Тайлант үеийн үр дүн	0	0	2,185,971,718.60	2,185,971,718.60
5	**10**	**2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**1,451,938,176.48**	**174,888,733.29**	**5,492,602,707.07**	**7,119,429,616.84**
6	**11**	**2025 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл**	**1,451,938,176.48**	**174,888,733.29**	**5,492,602,707.07**	**7,119,429,616.84**
7	12	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0	0	36,500.00	36,500.00
8	13	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	1,451,938,176.48	174,888,733.29	5,492,639,207.07	7,119,466,116.84
9	14	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	0	-36,500.00	0	-36,500.00
10	19	Тайлант үеийн үр дүн	0	0	4,514,804,228.08	4,514,804,228.08
11	**20**	**2025 оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл**	**1,451,938,176.48**	**174,852,233.29**	**10,007,443,435.15**	**11,634,233,844.92**

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/төгрөгөөр/

№	Дансны код	Дансны нэр, төрөл	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
1	**1**	**НИЙТ ТЭНЦВЭРЖҮҮЛСЭН ОРЛОГО БА ТУСЛАМЖИЙН ДҮН**	**1,366,384,300.00**	**1,147,836,607.18**	**218,547,692.82**	**84.01**
2	**12**	**Татварын бус орлого**	**1,366,384,300.00**	**1,147,836,607.18**	**218,547,692.82**	**84.01**
3	**122**	**Тусламжийн орлого**	**1,366,384,300.00**	**1,147,836,607.18**	**218,547,692.82**	**84.01**
4	122005	Төсвөөс санхүүжих	1,366,384,300.00	1,147,836,607.18	218,547,692.82	84.01
5	**II**	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**1,366,384,300.00**	**1,147,836,607.18**	**218,547,692.82**	**84.01**
6	**21**	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**1,322,378,300.00**	**1,103,830,607.18**	**218,547,692.82**	**83.47**
7	**210**	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**1,172,470,300.00**	**996,551,947.18**	**175,918,352.82**	**85.00**
8	**2101**	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**705,278,800.00**	**695,597,620.42**	**9,681,179.58**	**98.63**
9	210101	Үндсэн цалин	415,454,300.00	415,242,081.79	212,218.21	99.95
10	210102	Нэмэгдэл	261,687,300.00	261,555,513.63	131,786.37	99.95
11	210104	Урамшуулал	28,137,200.00	18,800,025.00	9,337,175.00	66.82
12	**2102**	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**88,159,700.00**	**84,368,617.63**	**3,791,082.37**	**95.70**
13	210201	Тэтгэврийн даатгал	59,948,700.00	57,509,196.49	2,439,503.51	95.93
14	210202	Тэтгэмжийн даатгал	7,052,900.00	6,751,802.85	301,097.15	95.73
15	210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,526,300.00	3,350,820.50	175,479.50	95.02
16	210204	Ажилгүйдлийн даатгал	3,526,300.00	3,331,572.17	194,727.83	94.48
17	210205	Эрүүл мэндийн даатгал	14,105,500.00	13,425,225.62	680,274.38	95.18
18	**2103**	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**61,095,900.00**	**60,932,875.13**	**163,024.87**	**99.73**
19	210301	Гэрэл, цахилгаан	12,291,200.00	12,128,175.13	163,024.87	98.67
20	210302	Түлш, халаалт	44,804,700.00	44,804,700.00	-	100.00
21	210303	Цэвэр, бохир ус	4,000,000.00	4,000,000.00	-	100.00
22	**2104**	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**35,601,000.00**	**25,629,690.00**	**9,971,310.00**	**71.99**
23	210401	Бичиг хэрэг	2,700,000.00	2,136,600.00	563,400.00	79.13
24	210402	Тээвэр, шатахуун	18,666,600.00	12,834,000.00	5,832,600.00	68.75
25	210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,984,400.00	2,735,700.00	248,700.00	91.67
26	210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	11,250,000.00	7,923,390.00	3,326,610.00	70.43
27	**2105**	**Нормативт зардал**	**1,000,000.00**	**750,000.00**	**250,000.00**	**75.00**
28	210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,000,000.00	750,000.00	250,000.00	75.00
29	2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	34,800,000.00	24,662,000.00	10,138,000.00	70.87
30	210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	20,000,000.00	19,900,000.00	100,000.00	99.50
31	210604	Урсгал засвар	14,800,000.00	4,762,000.00	10,038,000.00	32.18
32	**2107**	**Томилолт, зочны зардал**	**6,000,000.00**	**3,995,000.00**	**2,005,000.00**	**66.58**
33	210702	Дотоод албан томилолт	6,000,000.00	3,995,000.00	2,005,000.00	66.58
34	**2108**	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**66,259,900.00**	**3,079,874.00**	**63,180,026.00**	**4.65**
35	210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	60,761,600.00	0	60,761,600.00	-
36	210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,476,000.00	0	1,476,000.00	-
37	210803	Даатгалын үйлчилгээ	853,000.00	267,300.00	585,700.00	31.34
38	210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	491,700.00	448,618.00	43,082.00	91.24
39	210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	318,000.00	110,000.00	208,000.00	34.59
40	210807	Газрын төлбөр	2,359,600.00	2,253,956.00	105,644.00	95.52
41	**2109**	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**174,275,000.00**	**97,536,270.00**	**76,738,730.00**	**55.97**
42	210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	174,275,000.00	97,536,270.00	76,738,730.00	55.97
43	**212**	**ТАТААС**	**82,000,000.00**	**41,543,604.00**	**40,456,396.00**	**50.66**
44	2122	Хувийн хэвшлийн байгууллагад олгох татаас	82,000,000.00	41,543,604.00	40,456,396.00	50.66
45	212201	Хувийн хэвшлийн байгууллагад олгох татаас	82,000,000.00	41,543,604.00	40,456,396.00	50.66
46	**213**	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**67,908,000.00**	**65,735,056.00**	**2,172,944.00**	**96.80**
47	**2132**	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**67,908,000.00**	**65,735,056.00**	**2,172,944.00**	**96.80**
48	213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	59,148,000.00	58,275,056.00	872,944.00	98.52
49	213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	7,260,000.00	7,260,000.00	-	100.00
50	213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,500,000.00	200,000.00	1,300,000.00	13.33
51	**22**	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**44,006,000.00**	**44,006,000.00**	**-**	**100.00**
52	221001	Их засвар	13,614,000.00	13,614,000.00	-	100.00
53	222001	Тоног төхөөрөмж	15,392,000.00	15,392,000.00	-	100.00
54	223001	Бусад хөрөнгө	15,000,000.00	15,000,000.00	-	100.00
58	**6**	**ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ**	**53**	**23**	**30.0**	**43.40**
59	**61**	**БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО**	**1**	**0**	**1.0**	**-**
60	610001	Төсвийн байгууллага	1	0	1.0	-
61	**62**	**АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО**	**27**	**23**	**4.0**	**85.19**
62	620001	Удирдах ажилтан	7	3	4.0	42.86
63	620002	Гүйцэтгэх ажилтан	14	10	4.0	71.43
64	620003	Үйлчлэх ажилтан	6	10	(4.0)	166.67
65	**65**	**ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ**	**25**	**0**	**25.0**	**-**
66	650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	10	0	10.0	-
67	650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	9	0	9.0	-
68	650011	Улс төрийн албан хаагч (УТ)	6	0	6.0	-

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/төгрөгөөр/

№	Дансны код	Дансны нэр, төрөл	Өмнөх он	Тайлант он
1	**1**	**НИЙТ ТЭНЦВЭРЖҮҮЛСЭН ОРЛОГО БА ТУСЛАМЖИЙН ДҮН**	**701,853,696.70**	**139,482,385.90**
2	**12**	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**701,853,696.70**	**139,482,385.90**
3	**122**	**Тусламжийн орлого**	**701,853,696.70**	**139,482,385.90**
4	**1221**	**Хандив тусламж /дотоод/**	**701,853,696.70**	**139,482,385.90**
5	12213	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	701,853,696.70	139,482,385.90
6	350013	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө		93,403,717.90
7	350014	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	684,853,696.70	36,598,668.00
8	350015	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	17,000,000.00	9,480,000.00
9	II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН		139,482,385.90
10	**21**	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**		**105,482,385.90**
11	**210**	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**		**105,482,385.90**
12	**2101**	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**		**83,209,754.38**
13	210102	Нэмэгдэл	50,251,008.36	82,558,054.38
14	210104	Урамшуулал		651,700.00
15	**2102**	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**5,532,477.84**	**9,323,307.52**
16	210201	Тэтгэврийн даатгал	3,650,206.79	6,673,377.78
17	210202	Тэтгэмжийн даатгал	488,219.27	698,031.96
18	210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	277,465.08	349,015.94
19	210204	Ажилгүйдлийн даатгал	222,707.70	320,576.33
20	210205	Эрүүл мэндийн даатгал	893,879.00	1,282,305.51
21	**2104**	**Хангамж, бараа материалын зардал**		**4,449,324.00**
22	210401	Бичиг хэрэг		980,000.00
23	210402	Тээвэр, шатахуун	5,077,605.00	3,349,324.00
24	210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр		120,000.00
25	**2107**	**Томилолт, зочны зардал**	**510,000.00**	
26	210702	Дотоод албан томилолт	510,000.00	
27	**2109**	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**2,356,640.00**	**8,500,000.00**
28	210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,356,640.00	8,500,000.00
29	**213**	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**28,367,023.50**	
30	**2132**	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**28,367,023.50**	
31	213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	28,367,023.50	
32	213403	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, төвлөрүүлэх шилжүүлэг	41,303,240.80	
33	**22**	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**526,320,867.00**	**34,000,000.00**
34	**2200**	**Дотоод эх үүсвэрээр**	**526,320,867.00**	**34,000,000.00**
35	221001	Их засвар	322,888,548.00	34,000,000.00
36	222001	Тоног төхөөрөмж	203,432,319.00	

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

Аудитаар нийт 88,578.2 мянган төгрөгийн алдаа[1] илэрснийг аудитын явцад залрууллаа. Үүнд:

Залруулсан алдаа:

1. Санхүүгийн үр дүнгийн тайланд үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз 550.0 мянган төгрөгөөр зөрүүтэй тайлагнасан байна.
2. Санхүүгийн байдлын тайланд 19,758.0 мянган төгрөгийн мал амьтан бүртгэж тайлагнаагүй байна.
3. Санхүүгийн байдлын тайланд 68,270.2 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгө бүртгэж тайлагнаагүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.2-т “Нягтлан бодох бүртгэлийн алдааг алдаа гарсан үеийн санхүүгийн тайланд тусгах замаар залруулна” гэсэн заалтын дагуу гүйцэтгэлийн үе шатанд залруулга хийгдсэн.

Залруулагдаагүй нийт 55,005.4 мянган төгрөгийн зөрчлөөс 48,645.9 мянган төгрөгийн материаллаг, 6,359.5 мянган төгрөгийн материаллаг бус зөрчил нь урьдчилан тогтоосон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлын түвшин 9,928.4 мянган төгрөгөөс хэтэрсэн тул “**Хязгаарлалттай**” дүгнэлт өгсөн.

Аудитаар нийт 55,005.4 мянган төгрөгийн зөрчил[2] илэрснээс 1,046.0 мянган төгрөгийн 2 төлбөрийн акт тогтоож, 8,384.5 мянган төгрөгийн 3 албан шаардлага өгч, 2 зөвлөмж хүргүүллээ.

Залруулаагүй алдаа:

5.1 Төлбөрийн акт

1. Тус байгууллага орон нутагт 5 жил (60 сар) түүнээс дээш жил ажилласан төрийн захиргааны албан хаагчид 7,260.0 мянган төгрөгийн урамшууллыг олгохдоо 726.0 мянган төгрөгийн ХХОАТ суутгаагүй зөрчил илэрлээ. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.5-д “Хариуцлагатай байх”, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 18 дугаар зүйлийн 18.1-д “Нягтлан бодох бүртгэлийг удирдан зохион байгуулах үүргийг аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага хүлээнэ”, Хувь хүний орлогын албан татварын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3-д “Албан татвар төлөгчийн дараах орлогод албан татвар ногдоно”, 6.3.1-д “цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрхлэлтийн орлого”, 21 дүгээр зүйлийн 21.1-д “Энэ хуулийн 14, 18 дугаар зүйлд заасны дагуу тухайн жилийн орлогыг тодорхойлоход 0-120 000 000 хүртэлх төгрөгийн албан татвар ногдуулах орлого олсон тохиолдолд 10 хувиар, 120 000 001-180 000 000 хүртэлх төгрөгийн албан татвар ногдуулах орлого олсон тохиолдолд 12 000 000 төгрөг дээр 120 000 000 төгрөгөөс дээш давсан орлогод 15 хувиар, 180 000 000 төгрөгөөс дээш албан татвар ногдуулах орлого олсон тохиолдолд 21 000 000 төгрөг дээр 180 000 000 төгрөгөөс дээш давсан орлогод 20 хувиар нэмж тооцон албан татвар ногдуулна”, 25 дугаар зүйлийн 25.1.1-д “энэ хуулийн 14, 18 дугаар зүйлд заасан орлогын дүнд энэ хуулийн 21.1-д

---

[1] Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

[2] Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

заасан хувиар албан татвар ногдуулж, холбогдох төсөвт шилжүүлэх” гэж заасныг хангаагүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан “Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох” журмын 4.2.3.8-д “Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.2-т заасан бусад нөхцөл байдал үүссэн” гэж заасныг үндэслэн төлбөрийн акт тогтоов.

2. Тус байгууллага Засаг даргын 2025.07.25-ны А/174 дүгээр захирамжаар Засаг Даргын нөөц хөрөнгөнөөс гарын бэлгэд 320.0 мянган төгрөг зарцуулсан байна. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.5-д “Хариуцлагатай байх”, энэ хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д "төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах", Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1.5-т "төсвийн болон байгууллагын хөрөнгөөр бэлэг дурсгалын зүйл худалдан авах", Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 18 дугаар зүйлийн 18.1-д “Нягтлан бодох бүртгэлийг удирдан зохион байгуулах үүргийг аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага хүлээнэ” гэж заасныг хангаагүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан “Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох” журмын 4.2.3.8-д “Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.2-т заасан бусад нөхцөл байдал үүссэн” гэж заасныг үндэслэн төлбөрийн акт тогтоов.

5.1 Албан шаардлага

1. Тус байгууллага 2025.01.27-ны өдрийн А/22 дугаар Засаг даргын захирамжаар Засаг даргын нөөц хөрөнгөнөөс Тайландын Бангкок хотод зохион байгуулагдах Азийн аварга шалгаруулах засмал замын дугуйн уралдаанд оролцох тамирчдын тэмцээний зардалд 6,000.0 мянган төгрөг зарцуулсан байна. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.5-д “Хариуцлагатай байх”, энэ хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д "төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах", Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 18 дугаар зүйлийн 18.1-д “Нягтлан бодох бүртгэлийг удирдан зохион байгуулах үүргийг аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага хүлээнэ” гэж заасныг хангаагүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан “Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох” журмын 4.2.1.4-д “төсвийн хөрөнгийг үр ашиггүй зарцуулсан, зах зээлийн үнээс өндөр үнэтэй эсвэл шаардлагагүй хөрөнгө олж бэлтгэсэн” гэж заасныг үндэслэн албан шаардлага өгөв.

2.Тус байгууллага тайлант онд сумын Засаг даргын 2025.02.11-ний А/38 дугаар захирамжаар цагаан сар үзэсгэлэн, 2025.11.19-ний А/295 дугаар захирамжаар Алтан намар үзэсгэлэнд оролцсон хүмүүсийн хүнс болон бусад зардалд 2,384.5 мянган төгрөг зарцуулсан байна. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.5-д “Хариуцлагатай байх”, энэ хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д "төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах", Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 18 дугаар зүйлийн 18.1-д “Нягтлан бодох бүртгэлийг удирдан зохион байгуулах үүргийг аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага хүлээнэ” гэж заасныг хангаагүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан “Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох” журмын 4.2.1.4-д “төсвийн хөрөнгийг үр ашиггүй зарцуулсан, зах

зээлийн үнээс өндөр үнэтэй эсвэл шаардлагагүй хөрөнгө олж бэлтгэсэн” гэж заасныг үндэслэн албан шаардлага өгөв.

3. Тус байгууллагын шилэн дансанд аудит хийхэд нийт 38 мэдээллийн хугацаа хоцорч, 5 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий худалдан авсан бараа, ажил үйлчилгээний нэр, санхүүжилтийн хэмжээ, нийлүүлэгчийн нэр, хаяг долоо хоногийн дотор 25 мэдээлэл, 5 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлогын мөнгөн гүйлгээ 117 мэдээллийг мэдээлээгүй, Цалингийн зардлаас бусад 5 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий зарлагын мөнгөн гүйлгээ 23 мэдээлэл хугацаа хоцроож, хэрэгжилтийн хувь 55.9%, хугацаа хоцролт 83,4%-тай байна. Энэ нь Шилэн дансны тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.1-д “мэдээлэл үнэн зөв, бодитой, иж бүрэн байх”, 4.1.2-т “мэдээлэл ойлгомжтой, ач холбогдолтой байх”, 4.1.3-д “тогтоосон хугацаанд, тогтмол, шуурхай мэдээлдэг байх” гэж заасныг хангаагүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан “Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох” журмын 4.2.1.11-д “хууль, тогтоомж, гэрээ хэлэлцэл зөрчсөн алдаа, зөрчлийг таслан зогсоож, давтан гаргуулахгүй байх үр нөлөөтэй гэж үзсэн бусад нөхцөл байдал” гэж заасныг үндэслэн албан шаардлага өгөв.

5.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1.Нягтлан бодох бүртгэлтэй холбоотой асуудал

<u>Илрүүлэлт</u>:

Тус байгууллага тайлант онд 39,214.9 мянган төгрөгийн шатахууны тооцоог бодоогүй байна. Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.3-т "Нягтлан бодох бүртгэлийн мэдээлэл боловсруулах ажиллагааг дараах дарааллаар гүйцэтгэнэ", мөн хуулийн 18 дугаар зүйлийн 18.1-д “Нягтлан бодох бүртгэлийг удирдан зохион байгуулах үүргийг аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага хүлээнэ” гэж заасныг хангаагүй байна.

<u>Өгсөн зөвлөмж:</u>

Жолоочийн зарцуулсан шатахууны тооцоо бодож хэвших.

2.Худалдан авалттай холбоотой асуудал

<u>Илрүүлэлт</u>:

Тус байгууллагын худалдан авалтыг мөнгөн гүйлгээний журнал, зардлын дэлгэрэнгүй журналаас НӨАТ-ийн тулган шалгахад 6,360.0 мянган төгрөгийн 3 ААНБ-ын худалдан авалтыг е баримтад дутуу зөрүүтэй тайлагнасан байна. Энэ нь Сангийн сайдын 2017 оны 347 дугаар тушаалын 5-д “Төлбөрийн баримт нь бараа, ажил, үйлчилгээний төлбөр, тооцоо хийгдсэнийг нотлох анхан шатны цаасан болон цахим баримт юм. Төлбөрийн баримтад борлуулагч, худалдан авагчийг таних тэмдэг, татвар төлөгчийн дугаар, төлбөр тооцоо хийгдсэн он, сар, өдөр, бараа, ажил, үйлчилгээний нэр, код, тоо хэмжээ, үнэ, татварын дүнг тусгана. Төлбөрийн баримтыг цахим гарын үсэг эсхүл тусгай нууцлалын QR кодоор баталгаажуулах бөгөөд Монгол Улсын Стандарт MNS 6529:2015 “Татварын нэгдсэн системд ашиглах төлбөрийн баримтын ерөнхий шаардлага”-д заасан загварын дагуу бүртгэлийн машинаар хоёр хувь үйлдэнэ’’ гэж заасныг хангаагүй байна. болон санхүүгийн тайлангийн “Нийцсэн бөгөөд зохистой байх” гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

<u>Өгсөн зөвлөмж</u>:

Худалдан авалтын баримтыг тулгаж, зөрүү гаргахгүй байх.

Дээрх зөвлөмжийг хэрэгжүүлэх төлөвлөгөөг 2026 оны 03 дугаар сарын 25-ны дотор, биелэлтийг 2026 оны 06 дугаар сарын 10 -ны өдрийн дотор Төв аймаг дахь Төрийн аудитын газарт тус тус ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье

АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Тайлагналтай холбоотой алдаа	3	88,578.2	2	80,028.2	2	550.0	3	88,578.2				
Дүн	**3**	**88,578.2**	**2**	**80,028.2**	**2**	**550.0**	**3**	**88,578.2**				

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил							
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Хувь хүний орлогын албан татвар суутгаагүй байна.	1	726.0	1	726.0				
Гарын бэлгэд мөнгө зарцуулсан байна.	1	320.0	1	320.0				
Тамирчдын тэмцээний зардалд мөнгө зарцуулсан байна.	1	6,000.0			1	6,000.0		
Цагаан сар үзэсгэлэн, Алтан намар үзэсгэлэнд оролцсон хүмүүсийн хүнс болон бусад зардалд зарцуулсан байна.	1	2,384.5			1	2,384.5		
39,214.9 мянган төгрөгийн шатахууны тооцоог жолоочийн тооцооны хуудсаар бодоогүй байна	1	39,214.9					1	39,214.9
НӨАТ-ийн тулган шалгахад 3 ААНБ-ын худалдан авалтыг е баримтад дутуу зөрүүтэй байна.	1	6,360.0					1	6,360.0
Дүн	**5**	**55,005.4**	**2**	**1,046.0**	**2**	**8,384.5**	**1**	**45,574.9**

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Шилэн дансанд аудит хийхэд нийт 28 мэдээллийн хугацаа хоцорч, худалдан авсан бараа, ажил үйлчилгээний 253 мэдээлэл, 5 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлогын мөнгөн гүйлгээ 117 мэдээллийг мэдээлээгүй, хэрэгжилтийн хувь 32,8%, хугацаа хоцролт 83,4%-тай байна	1	0			1	0		
Дүн	**1**	**0**			**1**	**0**		

Тав. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр						
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй	Зөрчилгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
А	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	ТШЗ	1	1				1		
	НИЙТ	**1**	**1**				**1**		

Монгол улс, Төв аймаг, Зуунмод сум
6 дугаар баг, Төрийн захиргааны 2 байр
Утас: +976 70272582, +976 70273204
И –мэйл: tuv@audit.gov.mn, Вебсайт: www.audit.mn